

Fekete 85+85

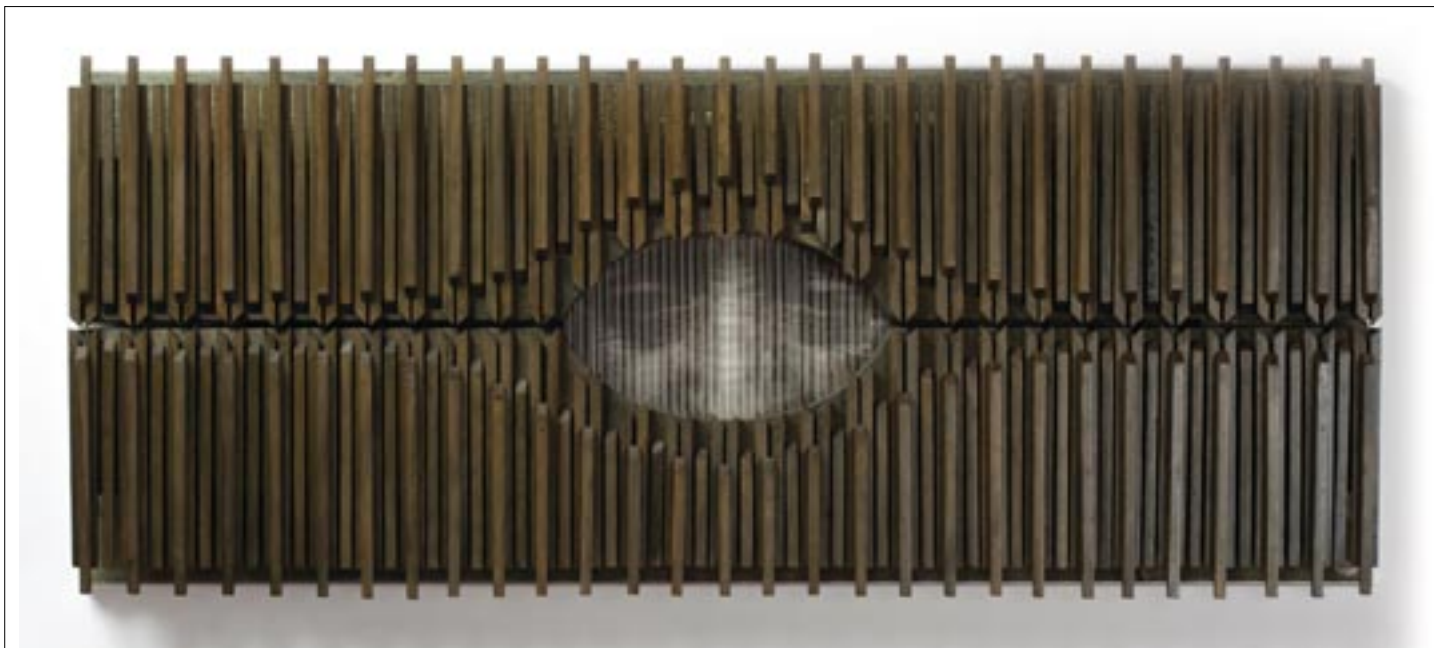
■ Szeptember végén nyílt meg Fekete György kiállítása a Pesti Vigadóban, amit nyolcvanötödik születésnapja alkalmából rendezett. 85 famozaikat állított ki.

Születésnapra köszöntésként visszaemlékezem a kezdetekre. 1955-ben ismerkedtünk meg a Magyar Iparművészeti Főiskolán, '56-ban azután már együtt igyekeztünk reformelképzeléseinket megvalósítani.

1956-ban fegyveres csoportot szervezett, hogy megakadályozzon mindennemű erőszakos cselekedetet a környéken. Azt mondta, a bűnösöknek majd törvényes bíróság előtt kell felelniük. Helyzetünk a főiskolán persze kérdéses volt, Redő Ferencnek – aki esztétikát tanított, és ő volt a párttitkár is – köszönhattük, hogy maradhattunk.

Fekete György:
A lepke két élete /
György Fekete:
Two Lives of Butterflies
[1979] mézeskalács-
nyomóforma,
fakonstrukció /
gingerbread mould,
wood construction
[48x48x10 cm]

Fekete György:
Nagyanyám tekintete /
György Fekete:
My Grandmother's Gaze

[1988]

falap, lécraszter,
üvegrudak, fotó /
wooden plate,
lath screen, glass bars,
photo
[41x100x9 cm]

A diploma után némileg szétváltak útjaink, de figyelemmel kísérhettem, hogy közéleti érdeklődése milyen pozíciókba sodorta. Az már korábban kiderült, hogy realitásérzéke mennyire alkalmassá teszi vezetői feladatokra, és az is, hogy szigorú morális tartása sokszor hátrányára vált, nem ismerte a nemtelen megalkuvást.

Szorosabb kapcsolatba akkor kerültünk ismét, amikor megalakítottuk a Prizma 13 nevű kiállítási csoportot, tizenhárom, különböző műfajban alkotó iparművész dolgozott együtt, számos kiállítást rendeztünk.

Közben ő a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola igazgatója lett, ott megpróbált rendet teremteni, például nem engedte meg, hogy a diákok az iskolában alkoholt fogyasszanak, vagy néhány tanár részegen jöjjön be az iskolába – ez sokaknak nem tetszett, távoznia kellett. Már itt elkezdte az ellenségek gyűjtését, később kulturális helyettes államtitkárként folytatta, majd a Magyar Művészeti Akadémia elnökeként tevékenykedett, amikor ez a folyamat elérkezett a csúcra, hiszen a hazai értelmiség politikai hovatartozás szerinti kettészakadása ma már egy abszurd szo-

morújáték színvonalára süllyedt. De Fekete sosem állt bosszút senkin, holott igazán sokszor megtehetette volna – szerintem emögött papi családból való származása áll.

Fekete munkabírása lenyűgöző, reggel bemegy a hivatalba (elnöki második periódusa mostanában járt le, új elnököt kellett választani a Magyar Művészeti Akadémiának). Délután kiállítást nyit meg vagy konferenciát, ünnepségeken köszönti az ünnepeket, cikket ír, tanulmányt, vidékre utazik, szervez, parlamenti beszámolót tart, és széles baráti körével is ápolja kapcsolatait. Hogyan lehet ebben a tisztaságban mindezt megcsinálni, bírni – és elviselni a többnyire nemtelen támadásokat?

Zárójelben: amikor hajdanán még népművészetet is gyűjtöttem, találkoztam fantasztikus türeleművegekkel és apácamunkákkal, remekművek voltak. A türeleművegeket főként rabok készítették, az apácamunkákat értelemszerűen apácák. Vagyis olyan emberek, akik zárt közösségben élnek, szigorú szabályok szerint, és az időfoglalmaik nem hétköznapiak. És számukra az alkotás, a fantasztikus türelmet igénylő ma-

**Fekete György: Tavaszi üzenet /
György Fekete: Spring Message**

[2017] *famozsaik, fakeret, kötél, fafaragás / wooden
mosaic, wooden frame, rope, wood carving* [75x75 cm]

nuális munka tette elviselhetővé a nehezen elviselhető. Ez jutott eszembe Fekete Gyuri barátom kiállításán után, mert az ő éjszakai mozaikkészítése nemcsak egyszerűen művészi alkotótevékenység, hanem öngyógyítás és türelem, annak a rengeteg energiának a pótlása, amit napközben elhasznál, elveszít, regenerálódás a holnapokra. Remélem, hogy még sokáig lesznek holnapok, és gyűlnek a művek és csökkennek a megpróbáltatások. Isten éltesen, drága barátom!

MEZEI GÁBOR
belsőépítész

A fotókat a Magyar Művészeti Akadémia bocsátotta
rendelkezésünkre.

**Fekete György
műhelye /
György Fekete's
studio**